

Waardevol Tiel

WERKGROEP VOOR CULTUURHISTORIE EN LEEFOMGEVING
UITGAVE MEI 2024 NO. 5

WAARDEVOL TIEL

voortzetting van
Milieuwerkgroep Tiel

www.waardevoltiel.nl

Voorzitter:
Arnoud Reijnen

Secretaris:
John van Mil
De Kranshof 86
4005 DC Tiel
john@vanmil-tiel.nl
06-53757004

Penningmeester:
Ronald van Lith
Wadenoyenlaan 279
4006 AD Tiel
rhvanlith@gmail.com
contributies/donaties
ING betaalrekening:
NL17INGB0003386081
t.n.v.

“WAARDEVOL TIEL”
werkgr cultuurhistorie/leef-
omg. te Tiel
BIC : INGBNL2A

Info en contact:
waardevoltiel@gmail.com

Redactie: Ton Schiltmans

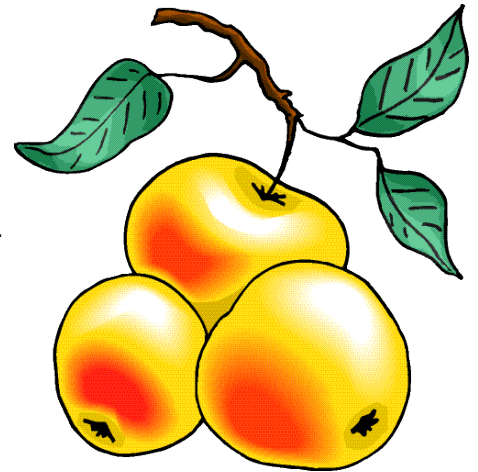
Bezwaar tegen bomenkap

De woningstichting heeft een kapvergunning bij de gemeente aangevraagd voor het omkappen van veertien bomen nabij de woningen twee tot en met zesenzestig van de Burgemeester van

Welderstraat. Dit om reden dat deze woningen worden vervangen voor een heel nieuw bouwplan. Daarvoor schijnen de bomen in de weg te staan.

De vraag is nu of dat ook werkelijk zo is en of met een bekeken plan het aantal te kappen bomen niet minder kan en bomen die zeker weg moeten niet elders herplaatst kunnen worden. Het belang van volgroeide bomen is immers groot voor de CO2 opname en tegen hittestress in stedelijk gebied. Bovendien is een van de bomen een prachtige, meer dan honderd jaar oude Prunus, die bepaald monumentale waarde heeft. De boom heeft volgens de projectleiding van de woningstichting echter toch niet veel langer te leven, want zou zijn aangetast door een zwam. Nu heeft Bert van Setten daar een deskundige bij gehaald. En die is van mening dat het soort zwam niet echt levensbedreigend is voor de boom. Reden dus waarom Bert, namens onze club, samen met de Bomenstichting en enkele omwonenden, onlangs bezwaar heeft aangetekend.

Misschien wordt de kap daar niet mee voorkomen, maar dan hebben we wel een signaal afgegeven dat de waarde van bomen, en zeker van volwassen bomen, flink naar boven bijgesteld dient te worden bij de beleidsmakers.

Gerfkamer

De mededeling, alweer zo'n tien jaar geleden, dat het bestuur van de Sint Maartenskerk de gerfkamer, in de voorafgaande katholieke periode in gebruik als sacristie, wilde verkopen, leverde bij velen die dit middeleeuwse gebouw met rijksmonumentale status van buiten en van binnen kenden bezorgdheid op. Want wat zou er mee gaan gebeuren? Zou een nieuwe eigenaar er wel met respect mee omgaan? Blevende bijzonderheden van het interieur, waaronder de smalle stenen wenteltrap en de schouw met daarboven de prachtige muurschildering wel gespaard? Om die zorgen, die ook de verkopende partij bezighield, werd als eerste de stichting Stadsherstel als mogelijke koper benaderd. Want dat werd gezien als beste waarborg voor de monumentale instandhouding. Maar Stadsherstel beschikte niet over voldoende middelen en had ook geen expertise in huis om het gebouw op een of andere manier een rendabele functie te geven. Binnen Waardevol Tiel, waar ook nogal wat leden van de Oudheidkamer lid van zijn, is toen nog geopperd dat de Oudheidkamer de aankoop wellicht aan zou kunnen. Die zou het als een eigen home en vergaderzaal kunnen benutten. Maar tussen droom en daad staan nu eenmaal allerlei praktische bezwaren. En ja, wat kon je nu feitelijk met een bouwwerk dat volgens de huidige normen nogal onpraktisch in elkaar stak? Toch had het lang gediend als armenschool en de laatste jaren was het verhuurd aan een muziekschooltje. Overigens voor een schappelijke huursom, wegens het ontbreken van elementaire voorzieningen, waarmee echter de instandhouding van het pand niet blijvend kon worden gefinancierd.

Het gebouw ging dus in de openbare verkoop en werd gekocht, naar verluid voor een zeer redelijke prijs, door iemand die er een huiswerkinstituut in wilde exploiteren. Zoals dat in de aard van ons bestaan als Waardevol Tiel is, bekeken wij dat met argusogen. Want er zou vast van alles aan het pand gaan gebeuren. Maar blijkbaar lukte het niet met het huiswerkinstituut, want hij ging bij de gemeente pleiten om de bestemming te wijzigen tot woning. Dat kreeg hij, een beetje tot onze verbazing, nog voor elkaar ook. Zonder zelfs een concreet plan of bouwkundig onderzoek in te dienen. Daarna, zonder er een spijker aan vertimmerd te hebben, verkocht hij de sacristie met een stevige winst.

De volgende eigenaar nu ging inderdaad plannen maken om de gerfkamer geschikt te maken als woning. Wij volgden zijn inspanningen met belangstelling en opperden enkele malen of wij, na weer een nieuwe aankondiging in het gemeentebulletin, bezwaar moesten maken. Met name aan de geplande buitenlift moesten wij even wennen, maar realiseerden ons dat dan de smalle wenteltrap dus bleef bestaan en wij moesten erkennen dat het de betere oplossing was. In ieder geval moet ook de monumentencommissie van de gemeente niet over een nacht ijs zijn gegaan bij de vergunningverlening. Die heeft volgens de eigenaar niet minder dan zeventien planindieningen en een zestal onder meer bouwhistorische en stedenbouwkundige

onderzoeken gevegd. Bovendien moest er nog een stukje gemeentegrond aangekocht worden als plaats voor de buitenlift.

Aan het pand is inmiddels voor een flinke kostenpost aan werkzaamheden verricht en moet er ook nog van alles gebeuren. Maar daar komt hij nu, drie jaar na de aankoop, niet meer aan toe. Hij moet zijn verdere plannen opgeven, zegt hij, wegens privéomstandigheden. Daardoor is hij genoodzaakt het pand te koop aan te bieden. Hij maakt zich echter eveneens zorgen over de toekomst van het monument en is op zoek geweest naar mogelijke kopers aan wie hij de sacristie met een gerust hart kon overdragen. Voor zo'n kandidaat koper wilde hij ook wel een substantiële korting op de vraagprijs geven. Desondanks lukte het vooralsnog niet een dergelijke koper te vinden en staat het pand sinds enkele weken op Funda. Wel met de nadrukkelijke aantekening dat de muurschildering behouden dient te blijven.

Chinese Belangstelling voor Tielse steegjes

Onlangs wees een van onze leden er op dat onze website niet meer bereikbaar was. Een vreemde zaak, want John van Mil was weliswaar bezig met het opzetten van een geheel nieuwe website voor onze club, maar er waren geen afspraken gemaakt om de bestaande site dan maar alvast te sluiten. Dus John, op vakantie bij zijn zoon in Australië, toch maar even laten weten dat er blijkbaar iets mis ging. Maar John wist van niets en nam contact op met de provider. Die kon vertellen dat het probleem veroorzaakt werd door overschrijding van het maximaal aantal bezoekers. Het bleek hem dat enkele Chinese bezoekers continue bezig waren enkele grote bestanden van de website te downloaden. In het bijzonder het artikel 'Tot Behoud van de Tielse Steegjes', wat een groot bestand is.

Tjonge, zou je denken, heeft het nieuws van Waardevol Tiel dan indruk gemaakt op wellicht een Chinees reisbureau? Kunnen wij deze zomer touringcars vol Chinese toeristen verwachten die zich verdringen in onze middeleeuwse steegjes?

Maar helaas ging de provider er van uit dat er kwaadwillenden bezig waren de website doelbewust te overbelasten en heeft hij twee Chinese providers geblokkeerd. Dat heeft wel geholpen, want onze website is weer in de lucht. Maar wat die Chinezen nu toch met hun actie wilden stelt ons voor een raadsel.

Naamgeving Stegen

Het nieuws is de meiuitgave van ons maandblad vooruit gesneld, maar voor wie het nog niet mocht hebben vernomen willen we hier toch benoemen dat het Tielse bestuurscollege ons voorstel tot naamgeving van een drietal steegjes heeft overgenomen. Twee, voorheen anonieme steegjes hebben een naam gekregen. Dat gaat om

het steegje dat vanaf de Sint Agnietenstraat langs de voormalige synagoge naar de Koninginnenstraat loopt, en de steeg die van de Ruitersstraat naar de Voorstad voert. De eerste heet voortaan Synagogesteeg. Voor de tweede had Waardevol Tiel een keuze uit twee namen voorgelegd: Ravelijnsteeg en Poortsteeg. Het is Poortsteeg geworden, wat logisch is omdat de steeg uitkomt op de plaats in de Voorstad waar de Zandwijksepoort ooit heeft gestaan. Maar de poort stond in de middeleeuwse vesting op een Ravelijn, wat ook een mooie naam is. Wel betreuren wij het nog steeds dat deze steeg continue blijft afgesloten, terwijl destijds was toegezegd dat hij gedurende winkeltijden zou worden geopend.

Als derde heeft het steegje waar de Groote Sociëteit aan is gelegen haar oude naam teruggekregen. Die heet weer Brouwerijsteeg, de naam die het om onbekende reden jaren geleden verloor. Wellicht omdat het een kort steegje was. Het enige pand dat er stond, de Groote Sociëteit, kreeg toen het Plein als adres. Tegenover het sociëteitsgebouw stond ooit brouwerij de Duif.

De souplesse waarmee het tegenwoordige gemeentebestuur aan ons verzoek tot naamgeving van de steegjes is overgegaan, duidt er op dat we allengs meer begrip ontvangen voor de doelen waar wij voor staan.

Komende vergadering donderdag 16 mei.

Aanvang 19.30 uur. Plaats: Kerkstraat 32.

Vergaderingen 2024

donderdag 20 juni

donderdag 18 juli

donderdag 19 september

donderdag 17 oktober

donderdag 21 november

donderdag 19 december

Agenda voor de vergadering van Waardevol Tiel op 16 mei 2024.

1 Opening

2 Notulen en actielijst van 17 april 2024.

3 Mededelingen en ingekomen stukken.

4 Extra agendapunten.

5 Actualiseren lopende projecten.

6 Wat verder ter tafel komt en rondvraag.

7 Sluiting en vaststellen volgende vergadering.